

قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور با اصلاحات بعدی تا سال ۸۷

شکایات اشخاص حقیقی و حقوقی غیر دولتی که حاکی از تشخیص تخلف در موارد فوق‌الذکر باشد جهت رسیدگی و صدور رای به دیوان عدالت اداری ارسال می‌گردد. رسیدگی به اینگونه موارد به طور فوق‌العاده و خارج از نوبت خواهد بود.

هـ - در مواردی که گزارش بازرسی متضمن اعلام تخلف اداری مدیران کل ادارات و مقامات بالاتر تا سطح وزراء و همپراز آنان باشد سازمان بازرسی کل کشور موضوع را جهت رسیدگی به هیأت تخلفات اداری نهاد ریاست جمهوری منعکس و تا حصول نتیجه پیگیری خواهد نمود.

تبصره - رسیدگی به تخلفات مقامات و کارکنان قوای قضائیه و مقننه و نیروهای مسلح، شورای نگهبان و دستگاههای زیر نظر مقام معظم رهبری از شمول این ماده مستثنی است.

ماده ۳ - سازمان می‌تواند برای انجام بازرسی و اظهار نظر کارشناسی از وجود قضات و اشخاص صاحب صلاحیت و متخصصان در هر رشته به‌طور دائم یا موقت استفاده نماید و در سایر موارد نسبت به تأمین کادر مورد نیاز از طریق انتقال یا مأموریت کارکنان دولت و در صورت عدم امکان از طریق استخدام اقدام نماید.

تبصره ۱ - انتقال کارمندان وزارتخانه‌ها و مؤسسات و شرکتهای دولتی به سازمان به صورت مأمور و یا انتقال دائم پلامانع است.

تبصره ۲ - مقررات اداری و استخدامی سازمان توسط قوه قضائیه تهیه و پس از تصویب مجلس به مرحله اجرا در می‌آید مگر مواردی که مشمول مفاد ماده ۱۲ این قانون است.

تبصره ۳ - سازمان می‌تواند رأساً از افراد بازنشسته با حداقل مدرک کارشناسی و واجد صلاحیت در امور تخصصی استفاده کند.

به کارگیری افراد مذکور در این ماده از مقررات عمومی استخدامی مستثنی بوده و حق الزحمه آنان از محل اعتبارات مصوب سالیانه سازمان پرداخت خواهد شد.

ماده ۴ - رئیس سازمان توسط رییس قوه قضائیه از میان قضات شرع و یا قضاتی که دارای رتبه ۱۰ یا ۱۱ قضایی باشند تعیین می‌شود. رئیس سازمان می‌تواند یک نفر قائم‌مقام برای خود از میان قضات با صلاحیت انتخاب کند که با پیشنهاد او و تصویب رییس قوه قضائیه تعیین می‌گردد و همچنین می‌تواند به تعداد لازم معاون داشته باشد.

ماده ۵ - بازرسی توسط بازرس یا هیاتهای بازرسی بعمل می‌آید، رییس هیات بازرسی توسط رییس سازمان حسب مورد از بین قضات یا متخصصین و کارشناسان برجسته و مورد اعتماد انتخاب می‌گردد.

تبصره ۱ - آن قسمت از گزارش بازرسین غیر قضایی که حاکی از وقوع تخلف یا جرم می‌باشد باید به تایید بازرس قضایی برسد.

تبصره ۲ - رییس هیات بازرسی و یا بازرس در صورتی که دارای پایه قضایی و ابلاغ خاص از رییس قوه قضائیه باشد چنانچه در ضمن بازرسی به اموری برخورد نماید که بیم تبانی یا فرار متهم و یا از بین بردن دلایل و مدارک برود می‌تواند تا پایان بازرسی برابر مقررات قانون آیین دادرسی نسبت به صدور قرار تأمین غیر از قرار بازداشت اتخاذ تصمیم نماید و چنانچه قرار بازداشت موقت را ضروری تشخیص دهد باید با پیشنهاد رییس هیات و موافقت رییس دادگستری محل اقدام نماید. قرارهای تأمین

صادر ظرف مدت ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ قابل تجدیدنظر در دادگاه تجدیدنظر مرکز استان مربوط می‌باشد.

ماده ۶ - گزارشهای سازمان در مراجع قضایی، هیاتهای رسیدگی به تخلفات اداری، انضباطی و انتظامی، خارج از نوبت و حداکثر ظرف مدت سه ماه رسیدگی خواهد شد. چنانچه رسیدگی به پرونده‌ها بیش از مدت معین نیاز به وقت داشته باشد، مراجع مذکور باید جهات و دلایل آن را در پرونده درج و تصریح نمایند.

تبصره - هرگاه بازرسی که دارای پایه قضایی است ضمن بازرسی در حدود مقررات قانونی به حکمی برخورد نماید که آنرا خلاف بین شرع یا قانون تشخیص دهد گزارش مستدل آن را از طریق رییس سازمان برای اطلاع دادستان کل کشور تهیه و ارسال می‌دارد. دادستان کل در صورتیکه آنرا از مصادیق بند ۲ ماده ۱۸ قانون تشکیل دادگاههای

عمومی و انقلاب مصوب ۱۵.۴.۱۳۷۳ تشخیص دهد اقدام قانونی را معمول می‌دارد.

ماده ۷ - بازرس یا هیاتهای بازرسی گزارش کار خود را مستقیماً به سازمان تسلیم خواهد نمود.

ماده ۸ - کلیه مسئولان ذیربط در وزارتخانه‌ها و ادارات و سازمانها و مؤسسات و واحدهای مشمول این قانون مکلفند اسناد و اطلاعات و مدارک مورد لزوم در تحقیقات را بدون هر گونه فوت وقت در اختیار بازرس یا بازرسان اعزامی قرار داده و همکاری لازم را مبذول دارند.

تبصره ۱ - تخلف از تکلیف مندرج در این ماده موجب حبس از سه ماه و یک روز تا شش ماه یا انفصال موقت از خدمات دولتی و عمومی از سه ماه تا یک سال خواهد بود.

تبصره ۲- اسناد سري دولتي از حكم اين ماده مستثني است مگر به درخواست رييس سازمان بازرسي كل كشور و موافقت رييس قوه قضاييه

ماده ۹- چنانچه بازرس و هيأت بازرسي، در ضمن بازرسي و براي حسن انجام بازرسي و يا حسن جريان امور در دستگاه مشمول بازرسي، تعليق يك يا چند نفر از كاركنان را تا پايان بازرسي ضروري تشخيص دهند، بايد با ذكر جهات و علل، درخواست تعليق را از طريق سازمان به وزير يا رييس دستگاه مربوط اطلاع دهند. وزير يا رييس دستگاه مربوط موظف است ظرف مدت ده روز نسبت به تعليق آن كارمند اقدام نمايد و نمي‌تواند به عذر اين كه درخواست مدلل نيست و يا دلايل غيركافي است، از انجام تقاضا خودداري كند.

در صورت عدم اجراء پيشنهادهاي مذكور با اعلام مراتب و پس از رسيدگي و احراز استتکاف غيرموجه در دادگاه، مشمول مفاد ماده (۵۷۶) قانون مجازات اسلامي خواهدبود.

ماده ۱۰- وزير يا مسنول دستگاه مربوط موظف است از تاريخ دريافت گزارش هيأت بازرسي حداكثر ظرف ده روز عمليات اجرائي را جهت انجام پيشنهادهاي مندرج در گزارش مزبور، شروع و مفاد جريان كار را مرتباً به اطلاع سازمان برساند.

سازمان موظف است تا حصول نتيجه نهايي جريان امر راپيگيري نمايد.

تبصره - عدم اجراء پيشنهادهاي قانوني سازمان بدون عذر موجه با رسيدگي و احراز در دادگاه صالح، مشمول مجازات ماده (۵۷۶) قانون مجازات اسلامي خواهدبود.

ماده ۱۱- سازمان مي‌تواند در موارد زير نيز اقدام نمايد:

الف - بهره‌گيري از توان تشكلهاي غيردولتي و مردم نهاد و اشخاص واجد شرايط در بخشهاي علمي، تخصصي، صنفي و مردمی به منظور انجام وظايف محوله.

ب - ايجاد هماهنگي‌هاي لازم، مستمر و منظم با مسنولان دستگاههاي نظارتي كشور با حفظ استقلال و اختيارات قانوني و ذاتي هر دستگاه، به منظور ارتقاء كيفي و كمی و افزايش اثربخشي اقدامات نظارتي و پرهيز از كارهاي موازي و غيرضرور و تقويت مديريت كشور و ارائه گزارش نتايج حاصله به روساي قواي سه‌گانه.

ج - معرفي نماينده به مجامع و شوراهاي تصميم‌گير در معاملات دستگاههاي دولتي و عمومي غيردولتي و دستگاههاي مشمول بازرسي به عنوان ناظر بدون حق رأي در جهت انجام وظيفه نظارتي.

تبصره - مسنولان ذي‌ربط موظفند زمان تشكيل جلسات مجامع و شوراهاي موردنظر را به اطلاع سازمان برسانند.

د - ارائه گزارشهاي نظارتي هشداردهنده به هنگام به مقامات مسنول جهت پيشگيري از وقوع جرم، تخلف و سوء جريانات احتمالي.

هـ - اطلاع‌رسانی و آگاهي بخشي عمومي از طريق رسانه‌هاي عمومي به منظور ارتقاء سلامت نظام اداري و مقابله با فساد، با رعايت قانون اصلاح تبصره (۱) ماده (۱۸۸) قانون آئين دادرسي دادگاههاي عمومي و انقلاب در امور كيفري مصوب ۱۳۷۸ و الحاق سه تبصره به آن مصوب خرداد ۱۳۸۵

ماده ۱۲- چنانچه بازرسان قانوني مؤسسات و شرکتهاي مشمول بازرسي، مسنولين سازمان حسابري دولتي، حفاظت و اطلاعات و حراست و نظارت و بازرسي وزارتخانه‌ها و دستگاههاي مشمول بازرسي، به سوء جرياني در رسيدگي به عملکرد مالي و اداري دستگاههاي اجرائي و شرکتهاي دولتي و وابسته به دولت برسند كه مربوط به وظايف سازمان بازرسي است، بايد مراتب را به اطلاع سازمان بازرسي كل كشور برسانند.

مستتکف به مجازات مقرر در ماده (۶۰۶) قانون مجازات اسلامي محكوم خواهدشد.

ماده ۱۳- بودجه سازمان در بودجه كل كشور تحت ردیف مستقل ذيل ردیف دادگستري منظور و يك پنجم آن خارج از شمول قانون محاسبات عمومي و ساير مقررات مصرف خواهد شد.

ماده ۱۴- آئين‌نامه اجرائي اين قانون توسط سازمان بازرسي كل كشور تهيه و به تصويب رييس قوه قضاييه خواهدرسيد.

ماده ۱۵- قوه قضاييه و وزارت امور اقتصادي و دارايي و سازمان امور اداري و استخدامي كشور در قسمت مربوط مأمور اجرائي اين قانون مي‌باشد.

قانون فوق مشتمل بر چهارده ماده و پنج تبصره در جلسه روز يكشنبه نوزدهم مهر ماه يك هزار و سيصد و شصت با حضور شوراي محترم نگهبان به تصويب مجلس شوراي اسلامي رسیده است.

رييس مجلس شوراي اسلامي - اكبر هاشمي

قانون اصلاح موادي از قانون تشكيل سازمان بازرسي كل كشور مصوب ۱۳۶۰ و اصلاحيه آن مصوب ۱۳۷۵ مشتمل بر ده ماده در جلسه مورخ هفدهم تيرماه يکهزار و سيصد و هشتاد و هفت كميسيون قضائي و حقوق مجلس شوراي اسلامي طبق اصل هشتاد و پنجم (۸۵) قانون اساسي جمهوري اسلامي ايران تصويب گردید و پس از موافقت مجلس با اجراء آزمایشي آن به مدت پنج سال، در تاريخ ۱۳۸۷/۴/۲۵ به تأييد شوراي نگهبان رسيد.

رييس مجلس شوراي اسلامي - علي لاريچاني